Od 1 lipca 2022 r. podatnicy będą mogli tworzyć grupy VAT i wspólnie rozliczać podatek

Grupa VAT to istotne uproszczenie rozliczeń pomiędzy podmiotami powiązanymi i znaczna korzyść finansowa dla przedsiębiorstw

28.11.2023

- Jej założenie to jeden zbiorczy JPK_VAT zamiast oddzielnych JPK_VAT składanych przez poszczególne spółki, brak VAT i brak faktur wewnątrz grupy czy elastyczne zarządzanie podatkiem naliczonym.

Rozwiązanie ma mnóstwo zalet. To win-win zarówno dla biznesu, jak i administracji.

Grupy VAT są już w blisko 20 państwach UE, a kolejne kraje – w tym również Francja i Polska – czynią kroki w kierunku umożliwienia ich działania.

W Polsce grupy VAT staną się dostępne dla podatników od 1 lipca 2022 r. Dzięki temu po raz pierwszy od 1993 r. podatek od towarów i usług nie będzie pobierany od podmiotów, które mimo powiązań, zachowują odrębność prawną.

Win-win

Najważniejszą korzyścią płynącą z utworzenia grupy VAT jest neutralność obrotów pomiędzy członkami grupy. Dzięki temu Polska stanie się jeszcze bardziej atrakcyjnym miejscem do inwestowania zarówno dla inwestorów zagranicznych i krajowych. To rozwiązanie to win-win zarówno dla biznesu, jak i administracji.

Jak jest teraz

Obecnie podatnicy powiązani finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie rozliczani są odrębnie. W efekcie musza wystawiać sobie faktury VAT, odrębnie składać plik JPK_VAT, który zawiera w sobie deklarację VAT i ewidencję. Do ich rozliczeń stosuje się też wymogi jak dla podmiotów kompletnie od siebie niezależnych. Obowiązuje np. weryfikacja kontrahenta w wykazie podatników VAT (tzw. biała lista) czy stosowanie mechanizmu podzielonej płatności (split payment) – choć gospodarczo i ekonomicznie podmioty te stanowią jedność.

Korzyści z grup VAT

Sytuacja zmieni się od 1 lipca 2022 r., bo od tego czasu firmy powiązane będą mogły rozliczać się wspólnie, jako jeden podatnik.

Najważniejszą korzyścią płynącą z utworzenia grupy VAT jest neutralność obrotów pomiędzy członkami grupy. Ponieważ obroty w ramach grupy nie podlegają VAT i nie są dokumentowane fakturami, to przestaje również obowiązywać konieczność stosowania mechanizmu podzielonej płatności (split paymentu), czy weryfikacji kontrahenta w wykazie podatników. Podatnikiem jest grupa VAT jako całość, więc składany jest także jeden zbiorczy JPK, zamiast odrębnych JPK dla każdego podmiotu.

Korzyścią są też efektywniejsze przepływy pieniężne (cash –flow) w grupie, dzięki możliwości elastycznego zarządzania podatkiem naliczonym. Przykładowo, jeśli dany podmiot był przed przystąpieniem do grupy podatnikiem, który regularnie miał nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym, to wówczas musiał oczekiwać na zwrot VAT – standardowo do 60 dni.

Jeśli podmiot ten wejdzie do grupy, która jako całość wykazuje nadwyżkę podatku należnego nad naliczonym, to wówczas ten podatek wykazywany wcześniej jako VAT do zwrotu będzie „na bieżąco” uwzględniany w rozliczeniach grupy. W efekcie podmioty działając jako grupa VAT per saldo efektywniej „wykorzystują” VAT naliczony i żaden z podmiotów nie czeka na zwrot VAT. To rozwiązanie jest również korzystne dla podmiotów, które przed wejściem do grupy nie miały prawa do odliczenia podatku naliczonego, z uwagi na wykonywanie świadczeń wykluczających to prawo (np. zwolnionych z VAT usług finansowych).

Kto może stworzyć grupę

Podmioty, które będą chciały utworzyć Grupę VAT nie muszą posiadać statusu Podatkowej Grupy Kapitałowej na gruncie CIT.

Muszą one być jednak powiązane jednocześnie finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie.

W przypadku powiązania finansowego przyjęte zostało kryterium 50-proc. udziału kapitałowego. Chodzi o to by, jeden z podatników posiadał bezpośrednio ponad 50 proc. udziałów lub akcji w kapitale zakładowym lub ponad 50 proc. praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub ponad 50 proc. prawa do udziału w zysku, każdego z pozostałych podatników będących członkami tej grupy;

Grupy VAT będą mogły tworzyć w Polsce krajowe podmioty oraz polskie oddziały zagranicznych podmiotów. Rozwiązanie to będzie otwarte dla każdej formy prawnej, w tym dla małego i średniego biznesu.

Czas funkcjonowania grupy VAT nie może być krótszy niż 3 lata. Będzie jednak można przedłużyć ten okres.